

TOTALENTREPRISE

BRØHOLTSKOGEN UTLEIEBOLIGER, SPIKKESTAD

Vedlegg 7 – Notat om naturmiljø

Mars 2017

Brøholtskogen, Spikkestad. Røyken kommune. Naturverdier og konsekvensvurdering, deltema naturmiljø

Utgave: 1

Dato: 2015-06-15

DOKUMENTINFORMASJON

Oppdragsgiver:	Røyken eiendom AS
Rapporttittel:	Brøholtskogen, Spikkestad. Røyken kommune. Naturverdier og konsekvensvurdering, deltema naturmiljø
Utgave/dato:	1 / 2015-06-09
Oppdrag:	537362-02
Beskrivelse:	Naturverdier, konsekvensutredning, avbøtende tiltak
Oppdragsleder:	Nina Eriksen
Fag:	Naturmiljø
Skrevet av:	Rein Midteng
Forsidefoto:	Planområdet og hasselkjuke (NT).
Asplan Viak AS	www.asplanviak.no

FORORD

Asplan Viak AS har på vegne av Røyken eiendom AS gjort en konsekvensvurdering med hensyn til naturmiljø for utbygging ved Brøholtskogen i Spikkestad, Røyken sentrum.

Foreliggende temarapport viser hvilke naturverdier som finnes i området og vurderer hvilke konsekvenser det planlagte tiltaket vil ha for naturverdiene i planområdet og influensområde.

Utredningen av tema naturmiljø er utført av biolog Rein Midteng og kvalitetssikret av biolog Oddmund Wold. Oppdragsleder i Asplan Viak er Nina Eriksen.

Sandvika, 15/06/2015

Nina Eriksen
Oppdragsleder

Rein Midteng
Fagansvarlig

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	METODE.....	4
1.1	Nasjonale mål og retningslinjer	4
1.2	Metode og datagrunnlag	5
2	Naturforhold	7
2.1.	Berggrunn og løsmasser:.....	7
2.2.	Vegetasjon og skogstruktur.....	8
3	Verdivurdering	10
3.1	Omfang og konsekvensvurdering.....	11
4	Avbøtende og kompenserende tiltak	12
5	Kilder.....	12
5.1	Skriftlige kilder.....	12
5.2	Internettkilder	12

1 METODE

1.1 Nasjonale mål og retningslinjer

1.1.1 Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven er gjeldende for all bruk av natur. Når det fattes et offentlig vedtak skal de miljørettslige prinsipper i denne legges til grunn for vedtaket. Det er særlig §§8-12 som i denne forbindelse er relevant og man er forpliktet til å redegjøre for hvordan de miljørettslige prinsippene for offentlig beslutningstaking i §§ 8-12 i naturmangfoldloven er vurdert og fulgt opp.

I Naturmangfoldlovens §§ 8-12 heter det at:

«§ 8. (kunnskapsgrunnlaget)

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

§ 9. (føre-var-prinsippet)

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.»

§ 10. (økosystemtilnærming og samlet belastning)

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

§ 11. (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver)

Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.

I tråd med dette kravet har utbygger utført det som kan sies å være utbyggers forpliktelser i henhold til kravene i loven. Foreliggende utredning er derfor en oppfølging av kravene i §§ 8, 9 og 11. Det er gjennomført nytt feltarbeid innenfor plan- og influensområdet for å vurdere om de har areal som kvalifiserer til å være naturtypelokaliteter (DN-håndbok 13, 1999, 2014) noe som oppfyller §§ 8 og 9. Når nye naturområder planlegges tatt i bruk til utbyggingsformål, er det viktig at arealet først undersøkes ved hjelp av kvalifisert personell, da kun om lag 20 % av verdifulle områder (naturtypelokaliteter) er funnet i følge rapporten «*Ressursbehov ved kvalitetssikring og nykartlegging av naturtyper*» (Gaarder, Larsen, & Melby 2007). En undersøkelse tidlig i en planfase vil ofte medføre at ev. konflikter mellom utbygging og naturbevaring i større grad kan unngås ved at planene kan tilpasses naturverdiene på stedet. En slik fremgangsmetode imøtekommer også kravene i Naturmangfoldloven. Tiltaket er finansiert av utbygger, noe som kan sies å oppfylle § 11.

1.2 Metode og datagrunnlag

1.2.1 Kriterier for verdi

Utredningsområdets naturverdi er vurdert for følgende nivå: Naturtypelokaliteter. Verdivurderingene er gjort i hht. metodikk for konsekvensutredninger i Statens vegvesens (SVV) håndbok V712 (Statens Vegvesen 2013).

Metodikk for verdisetting av (i) naturtypelokaliteter

Kartleggingen og verdisettingen av naturmiljø/biologisk mangfold er basert på nasjonal metodikk for kartlegging av biologisk mangfold utarbeidet av Miljødirektoratet (tidligere Direktoratet for Naturforvaltning). Dette gjennom kartlegging av naturtyper (DN håndbok 13-1999/2014). Kartleggingen fokuserer på:

Avgrense områder som er spesielt viktige for det biologisk mangfoldet. Slike avgrensninger som *naturtypelokaliteter*. Lokalitetene verdisettes fra nasjonalt/svært viktig (A), via regionalt/viktig (B) til høy lokal verdi (C). Lokaliteter kartlagt etter denne metodikken utgjør som oftest maks 2-5 % av arealet i en kommune, og "lista" ligger således relativt høyt for at en lokalitet avgrenses. Områdene er klart definert og avgrenset på grunnlag av i hovedsak botaniske kriterier. Eksempler på prioriterte naturtyper er slåtteenger, dammer og rik edelløvsskog.

Rødlistearter er arter som er i tilbakegang og som derfor kan være truet grunnet negativ bestandsutvikling. Referanser til rødlistearter og rødlistekategorier viser til siste versjon av den norske rødlista (2010). Kjente funn av slike arter ligger i Artskart hos Artsdatabanken (www.artsdatabanken.no). Denne siden ble sjekket før feltregistreringene, og i forbindelse med utarbeidelse av konsekvensutredningen. Funn av rødlistearter vil for øvrig kunne støtte grunnlaget for avgrensning av naturtypelokaliteter. Trua arter er arter i kategoriene CR (kritisk trua), EN (sterkt trua), VU (sårbar), mens nært trua arter (NT) er arter som kan bli plassert i en trua kategori om bestandsnedgangen fortsetter. Rødlistearter er alle kategoriene samlet.

Tabell 2: Verdiklassifisering av lokaliteter basert på DN-håndbok 13-1999 og V712.

Naturforhold	Verdi (DN-håndbøkene)	Verdi KU (SVV håndbok 140)	Nasjonal- lokal verdiskala
Svært viktig natur	A – svært viktig	Stor verdi	Nasjonal verdi
Viktig natur	B – viktig	Middels – stor verdi	Regional verdi
Lokalt viktig natur	C – lokalt viktig	Middels verdi	Høy lokal verdi
Ordinær øvrig natur	Ingen verdisetting	Liten verdi	-
Bebygde areal	Ingen verdisetting	Ingen relevans for fagtemaet	-

1.2.2 Kriterier for omfang

Omfangsvurderingene er et uttrykk for hvilke negative eller positive tiltak som vil påvirke naturmiljøet og hvilket omfang disse tiltakene vil ha. Kriterier for fastsettelse av omfang er gitt i Statens vegvesens V712. Omfanget angis på en skala fra "stort positivt omfang" til "stort negativt omfang". Omfang vurderes for de geografisk samme områder som er verdivurdert. Omfanget vurderes i forhold til 0-alternativet, som er dagens situasjon vurdert mot forventede endringer som følge av planlagte utbygging.

1.2.3 Konsekvenser

Del 3 av konsekvensutredningen består av å kombinere *verdien* av området og *omfanget* av endringer tiltaket vil påføre naturen. Dette gir konsekvens. Konsekvensen er de fordeler eller ulemper et tiltak medfører i forhold til 0-alternativet. Konsekvens for et miljø/område framkommer ved å bruke systematikken i konsekvensviften vist under.

Verdi Ingen verdi	Omfang		
	Liten	Middels	Stor
Stort positivt	Meget stor positiv konsekvens (++++)	Stor positiv konsekvens (+++)	Middels positiv konsekvens (++)
Middels positivt			
Lite positivt	Liten positiv konsekvens (+)	Ubetydelig (0)	Liten negativ konsekvens (-)
Intet omfang Lite negativt			
Middels negativt	Middels negativ konsekvens (--)	Stor negativ konsekvens (- - -)	Meget stor negativ konsekvens (- - - -)
Stort negativt			

Figur 1. Konsekvensvifte, jfr. Statens vegvesens håndbok V712.

Definisjon av plan- og influensområdet

Planområdet (fig. 11) består av eiendommen hvor det foreslås utbygging. *Influensområdet* er arealer utenfor det definerte planområdet som kan bli påvirket av tiltaket selv om utfylling her ikke vil forekomme. For deltema naturmiljø omfatter influensområdet et skjønnsmessig areal utenfor planområdet og størrelse varierer avhengig av hvilke arter eller naturkvaliteter som befinner seg utenfor planområdet. For eksempel vil influensområdet gå nedstrøms et vassdrag om det kan tenkes at dette kan bli negativt påvirket av tiltaket. *Utredningsområdet* er plan- og influensområdet samlet, og det er dette begrepet som gjennomgående brukes i beskrivelsen av konsekvensene tiltaket vil ha på naturmiljøet.

1.2.4 Kilder, feltarbeid og begrensninger

Vurderingene er basert på nytt feltarbeid utført 17.4 av biolog Rein Midteng. I tillegg er det gjort søk i artskart (artsdatabanken.no) og naturbase (naturbase.no) for ev. forvaltningsmessig relevant informasjon. For fullstendig oversikt over kildematerialet, se kildekapittelet bakerst i rapporten.

Hele influensområdet er dekket med nye feltregistreringer.

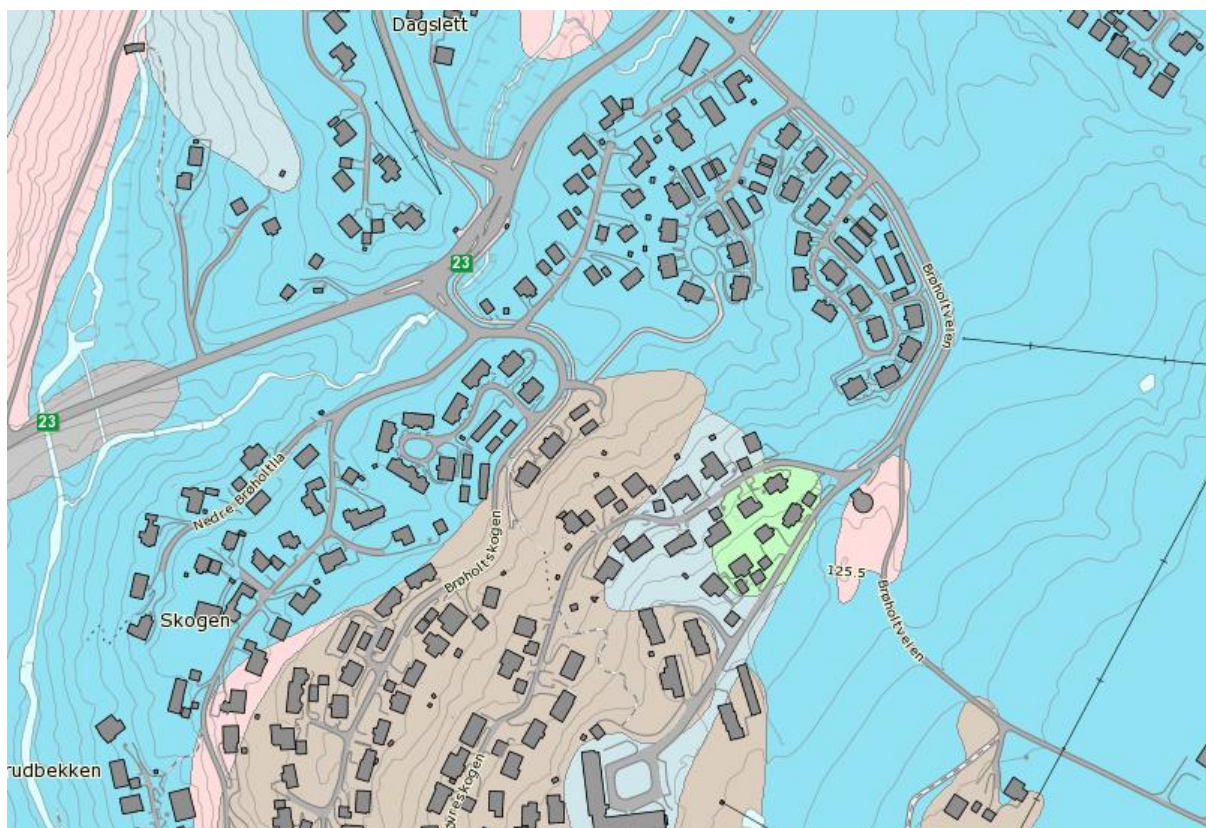
Selv om tidspunktet området ble besøkt var tidlig, vurderes det at kunnskapsgrunnlaget var godt nok for å dokumentere naturverdiene og verdisette naturverdiene i området. Dette da våraspektet av karplantefloraen er viktig for denne typen løvskoger som finnes i området, som kombinert med skogstruktur gir et godt bilde av naturverdiene. Det konkluderes derfor med at kunnskapsgrunnlaget er godt nok for en korrekt verdisetting konsekvensvurdering.

2 NATURFORHOLD

2.1. Berggrunn og løsmasser: Berggrunnen i influensområdet består av granitt som er en kalkfattig bergart (ngu.no) (se figur 2). Dette gir lav forventning om forekomster av interessante plante- og sopparter. Tilgangen avhenger dog av tykkelsen og kvaliteten på løsmassene. Løsmassene består av tykke havavsetninger og partier med tynt humusdekke.. Havavsetninger kan ha innslag av kalk, og dette vil i såfall gi muligheter for et rik planteliv.

Figur 2. Berggrunnen i influensområdet består av granitt (rosa farge).

Figur 3. Tykke havavsetninger (blå områder) sammen med tynt humusdekke (brunt) er løsmassene i området.

2.2. Vegetasjon og skogstruktur

Planområdet består av halvgammel løvskog, trolig som et suksesjonstrinn etter tidligere mer åpen beiteskog. Tresjiktet domineres av selje, gråor og med spredt innslag av hengebjørk og et par ask (trolig levende). Det er mye hassel i busksjiktet, stedvis er den nokså grovvokst og gammel og trolig har treslaget eksistert i området lenge. Hassel skyter rotskudd og det samme treet kan leve i lang tid. Feltsjiktet var på registreringstidspunktet dårlig utviklet, men er en svak lågurtskog med arter som hvitveis, tysbast, fingerstarr, gjøkesyre og markjordbær. Kalkindikatorer som for eksempel blåveis ble ikke sett. Skogen har produsert noe stående dødved men lite liggende dødved. Den liggende er for det meste tynnstamma (rundt 5 cm tykke) stammer og griner som følge av selvtynning av tett skog samt lekeaktivitet fra barn. Kontinuiteten i dødved vurderes være lav mens kontinuiteten i marksjikt trolig er god. Av vedboende kryptogamer ble det sett putekjuke, rødrandkjuke samt hasselkjuke et par steder. Hasselkjuke står på rødlista (artsdatabanken.no) som nær truet (NT). Rødlista (artsdatabanken.no) er en nasjonal oversikt over arter som enten er trua eller som for øvrig er i tilbakegang.

Figur 4. Kant mot gang- og sykkelvei.

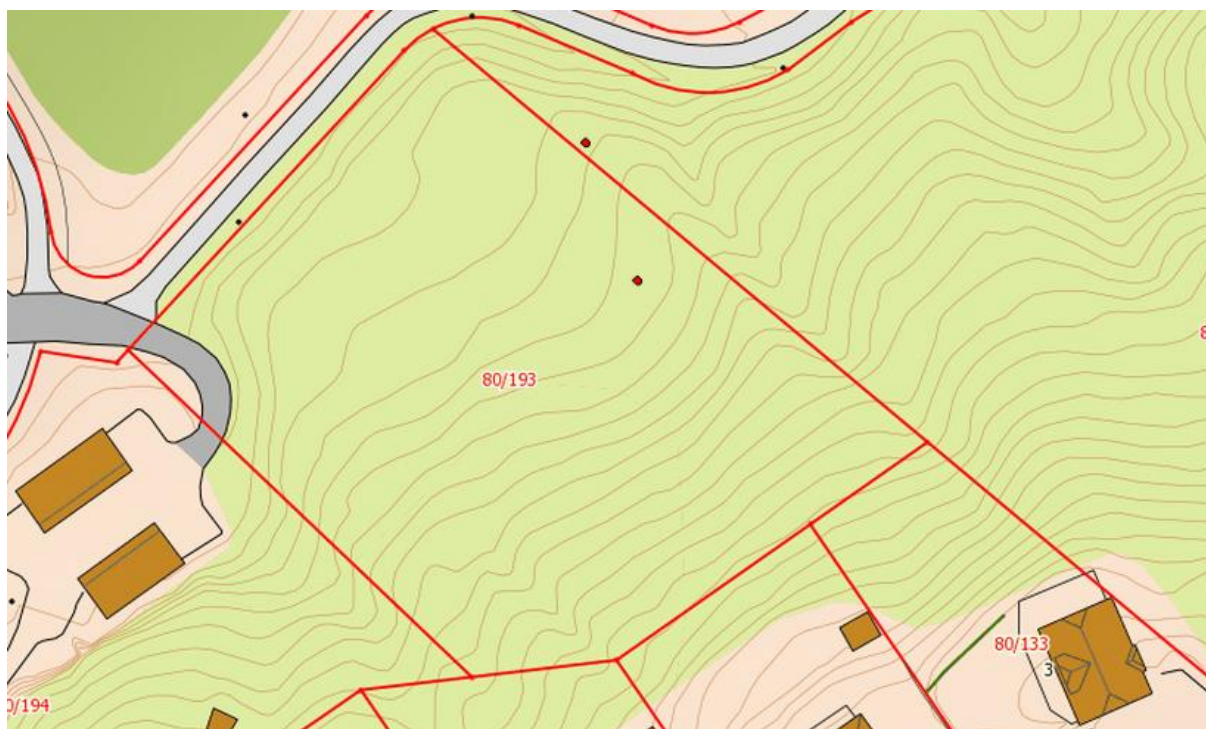
Figur 5. Spredt og fåtallig finnes enkelte noe eldre trær, her ei ask.

Figur 6. Skarlagen vårbeger er en vakker vårsopp som tidligere var rødlistet og som lever på gamle vedrester i lavereliggende skogområder.

3 VERDIVURDERING

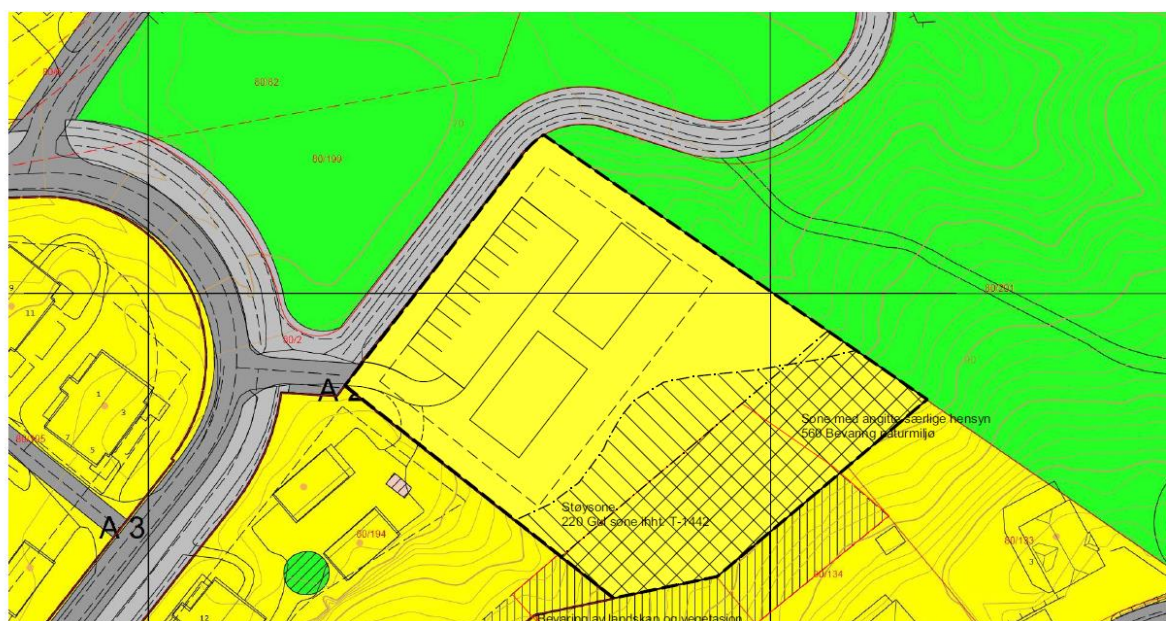
Det er ikke avgrenset naturtypelokaliteter innenfor influensområdet til tiltaket, men området ligger nær å kvalifisere å være naturtypelokalitet med verdien C-lokalt viktig. Skogen i området er vurdert opp mot faktaark for «*gammel løvskog*» (Ulrika Jansson m.fl., 31. mai 2013) som inkluderer gråorskoger utenfor raviner og hvor det ikke finnes kildeframspring. Det heter der bl.a. at «*gammel gråor-heggeskog omfatter dødved-rik gammel gråorskog som ikke er kildepreget eller forsumpet*». Lokaliteten mangler (fortsett) en del for at man kan kalle den dødved-rik. Selv om det er vurdert at den ikke har tilstrekkelige kvaliteter for avgrensning av naturtypelokalitet, har den likevel visse verdier i kraft av å ha noe-en del dødved og et par forekomster av den nær trua hasselkjuke. I henhold til håndbok V712 gis areal uten funn av rødlisteart liten verdi, mens areal (bufferzone på 5m rundt funnet) middels verdi. Figuren under viser hvor funn av rødlisteart er gjort.

Figur 7. Funnene av hasselkjuke er vist i figuren.

3.1 Omfang og konsekvensvurdering

Omfanget av tiltaket skal vurderes iht. 0-alternativet som i dette tilfellet er ikke å bygge ut området. I figuren under vises skisse for utbygging. En del av skogen i øverkant vil bli satt av til bevaring av naturmiljø, noe som er positivt. Forekomsten av hasselkjuke innenfor planområdet, vil gå tapt mens forekomsten på naboeiendommen ikke vil bli berørt.

Figur 8. Skisse for videre utbygging.

Areal uten funn av rødlistearter har liten verdi. *Omfanget for slikt areal settes til lite negativt og konsekvens planene har på denne settes til liten negativ.* Funnstedene for funn av rødlistearter har middels verdi. *Omfangt for slikt areal settes til stort negativt og konsekvens middels negativ.*

4 AVBØTENDE OG KOMPENSERENDE TILTAK

Funnstedene av hasselkjuke: Det anbefales at en buffersone på 5 m rundt funnet av rødlistearter settes av urørt. Om mulig bør tiltaker tilpasse seg disse funnene.

5 KILDER

5.1 Skriftlige kilder

Direktoratet for naturforvaltning, 2007. Kartlegging av naturtyper. Verdisetting av biologisk mangfold. DN håndbok 13-2 utgave 2006, oppdatert 2007/2012.

Gaarder, G., Larsen, B. H. & Melby, M. W. 2007. Ressursbehov ved kvalitetssikring og nykartlegging av naturtyper. Miljøfaglig Utredning, rapport 2007:15. <http://www.borchbio.no/MFURapporter/MU2007-15-RESSURSBEHOV-NATURTYPEKARTLEGGING.PDF>

Statens vegvesen. 2013. Konsekvensanalyser. Statens vegvesen håndbok v712.

5.2 Internettkilder

Naturbase (naturbase.no)

Artskart, artsdatabanken.no,

Norges geologiske undersøkelser, ngu.no